

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

موضوع :

**چگونه توانستم با راهکارهای عملی ، ایجاد انگیزه
مطالعه و یادگیری را در درس تاریخ در دانش آموزان
تقویت نمایم .**

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

فهرست مطالب

۳.....	چکیده :
۴.....	●مقدمه
۵.....	●توضیح وضعیت موجود
۶.....	●گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)
۹.....	تجزیه و تحلیل و ارائه راه حل های پیشنهادی و اجرای آنها
۱۲.....	●گردآوری اطلاعات(شواهد ۲)
۱۳.....	●نتایج.....
۱۴.....	نتیجه گیری
۱۵.....	منابع و مآخذ

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

چکیده:

تقریباً از سال در کلاسهای دوره دبیرستان و کار و دانش، تاریخ را تدریس می کنم متأسفانه دروس تاریخ، مورد علاقه و توجه دانش آموزان نیست و حتی برخی از همکاران متخصص و غیر متخصص آن را با اهمیت نمی دانند برای حل این مشکل، در درس تاریخ معاصر بر آن شدم تا این وضعیت نامناسب را تغییر دهم. پس از مطالعه و بررسی و مشاوره با برخی از صاحب نظران، توانستم درس تاریخ را از تئوری و خشک بیرون آورده و دانش آموزان را در این درس فعال و علاقه مند نمایم درس تاریخ را با طراحی جدول ها و تهیه مجموعه های اسلاید، آلبوم سکه و اسکناس و ... برای دانش آموزان جذاب کنم و بدین ترتیب روحی تازه در کالبد بی جان تاریخ معاصر بخشم و دانش آموزان نیز با شور و علاقه وافر در این درس فعالیت نمودند.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

● مقدمه

بسیاری از مورخان، محققان و دانشمندان ایران و جهان با اذعان به علم بودن تاریخ و حتی قبول آن به عنوان مادر علوم نقش قابل توجه و انکارناپذیر تاریخ در زندگی بشر را گوشزد کرده و بر این مسائل اتفاق نظر دارند که تاریخ عبرت آموز بوده و می تواند با یادآوری اشتباهات بزرگ گذشته، انسانیت را از تکرار (لااقل عمدی و اختیاری) آن ها باز دارد. به علاوه تاریخ تجربه گذشته را به تجربه کنونی می افزاید و زندگی را پرمایه تر می کند. اتکا بر تجارب گذشته غالباً اخذ تصمیم را در زندگی روزانه آسان می کند و چونان چراغی برای راه آینده ما عمل می نماید.

حس تاریخی لازمه ی حیات و بقای ملت ها به شمار می آید. هر ملتی با اتکا به شخص ها، حماسه ها، کتاب ها، شعرها، یادآوری خطرات و صدمات گذشته، بزرگداشت پیروزی ها و تجلیل از قهرمانان و ... هم در شکل گیری این حس و هم در تقویت هر چه بیش تر و مداوم آن می کوشد. ملت ما و دیگر ملت های بزرگ جهان به اتکای همین حس تاریخی است که در تاریخ دوام آورده اند و در برهه هایی، صاحب آوازه و افتخار شده اند. تضعیف این حس را باید خطری جدی در حیات عالی هر کشور دانست.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

● توضیح وضعیت موجود

تقریباً از سال در کلاسهای دوره دبیرستان و کار و دانش، تاریخ را تدریس می کنم . متأسفانه دروس تاریخ، مورد علاقه و توجه دانش آموزان نیست و حتی برخی از همکاران متخصص و غیر متخصص آن را با اهمیت نمی دانند. برای حل این مشکل، در درس تاریخ معاصر بر آن شدم تا این وضعیت نامناسب را تغییر دهم.

اول هر سال تحصیلی برایم واقعاً تأسف انگیز است که می بینم دانش آموزان رشته های تحصیلی غیر انسانی و گاه انسانی، علاقه ای به درس تاریخ ندارند. دائماً در ذهنم این سؤال مطرح می شود

که چرا دانش آموزان به درس تاریخ بی میل هستند؟ به همین دلیل در اولین جلسه های درس تاریخ معاصر بر آن شدم تا به هر شکل ممکن علل و عوامل دل زدگی و بی توجهی دانش آموزان را با همکاری خود آنان و مشاوران و متخصصین بیابم و در حد توانایی و امکان راه حل مناسب را با توجه به محدودیت ها و شرایط موجود و با کمک کارشناسان و مشاوران پیدا کنم. از دانش آموزان رشته ریاضی - تجربی خواستم تا نظریات خود را راجع به درس تاریخ معاصر بیان کنند تا در این باره به گفتگو بنشینیم. یکی از دانش آموزان با تمسخر گفت: « مگر تاریخ هم درس بشمار می آید؟! » دیگری گفت: « این درس که در کنکور نمی آید و در سرنوشت ما تأثیر ندارد.» سومی گفت: «آقا ! این درس خشک و بی روح است و بسیاری از مطالب آن تکراری و خسته کننده است. چون سال سوم راهنمایی تا حدودی آن ها را خوانده ایم.»

آن یکی می گفت: «آقا ! در دوره راهنمایی درس را از روی کتاب می خواندیم. معلم هم چهار تا سؤال می داد و آن را هم می خواست.» دیگری گفت: «آقا ! مگر تاریخ غیر از غیبت گذشتگان و انبوهی از قصه و داستان چیز دیگری هم مطرح می کند؟!» یکی دیگر از دانش آموزان می گوید: «من در کتابی خوانده ام که ناپلئون گفته

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

است: تاریخ جز دروغ چیز دیگری نیست و تفاوت آن با دروغ های عادی در این است که مردم آن را قبول می کنند. بالاخره دانش آموز دیگرم گفت: «آقا! این درس نهایی و نمره آور است و ساعت استراحت از خستگی دروس فیزیک، شیمی و دروس اصلی رشته مان است.» از چهره اکثر دانش آموزان پیدا بود که دل خوشی از تاریخ و معلمک آن ندارند. با جمعاین نظریات که مایوس کننده بود، مصمم در پی راه حل شدم.

•گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

به کتابخانه رفتم و از منابع موجود اطلاعات مورد نیاز و کارآمد را گرد آوری کردم و برای یافتن جواب سؤالات ذیل بر آن شدم که با کارشناسان تاریخ ، همکاران و مشاوران تبادل نظر کنم.

۱) چرا دانش آموزان رشته های انسانی به تاریخ معاصر ایران بی علاقه اند؟

۲) چگونه می توانیم در دانش آموزان ایجاد علاقه و انگیزه کنیم؟

۳) آیا عوامل محرک در درس تاریخ وجود دارد تا از آن طریق بتوانیم در دانش آموزان ایجاد علاقه نماییم؟

۴) چگونه می توان روح نشاط و شادی را به وضعیت نامطلوب کلاس درس تاریخ معاصر بازگردانیم؟

۵) چگونه می توانیم دانش آموزان رشته های غیر انسانی رادر کلاس تاریخ معاصر فعال کنیم؟

۶) آیا راه حل مناسب و سریع که منجر به یاد گیری مطلوب و ایجاد انگیزه در درس تاریخ معاصر گردد، وجود دارد؟

۷) از چه روشهایی می توانیم مطالب درس را برای دانش آموزان جذاب تر و گیراتر نماییم؟

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

برای جمع آوری اطلاعات مؤثق و کارآمد در جواب پرسش های بالا با همکاران درس تاریخ در جلسه گروه تاریخ بحث و گفتگو نمودم .همکاران نظریات متفاوتی ارائه دادند. برای یافتن راه حل های مناسب با صاحب نظران از مباحثه نمودم و مطالب مفیدی را راهنمایی نمودند و پس از مطالعه منابع و بحث ها و تبادل نظر پیرامون آنه بطور کلی برخی از عوامل فعال نبودن دانش آموزان و عدم انگیزه آناندر درس تاریخ معاصر ایران به شرح ذیل بود:

- (۱) نقالی کردن برخی از مطالب کتاب.
- (۲) جذاب نبودن مطالب به علت گسستگی و پراکندگی.
- (۳) تکراری بودن مطالب درس تاریخ معاصر.
- (۴) طراحی کتاب به شیوه ای است که دانش آموزان را به حفظ طوطی وار وامی دارد و در فعال کردن دانش آموز مؤثر نیست.
- (۵) درس ها بهصورت مقایسه ای تنظیم نشده وبه اندیشه ها، مکاتب، مسلک ها و شخصیت های فرهنگی و تأثیر گذار تاریخ جهانی در کتاب اشاره ای نشده است.
- (۶) عدم توضیح واژه های کلیدی در حد مطلوب در پاورقی.
- (۷) مطالب کتاب بعضاً خیلی خلاصه نوشته شده است و برخی دیگر بالاتر از سطح علمی دانش آموزان می باشد.
- (۸) نگارش غلط انشایی و دستوری.
- (۹) حجم زیاد کتاب و انبوه مطالب که باعث هراس و دلسردی دانش آموزان می گردد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

چو کس هیکل پهن وی را بدید همه جامه بر خویشان بر درید

۱۰) گستردگی مطالب و عدم یادآوری و تکرار آن موجب بی علاقه‌گی دانش آموزان در پذیرش درس شده و از آن فراری می شوند.

۱۱) نا مرغوب بودن برگه های کتاب و نداشتن عکسهای رنگی، نقشه و... که باعث بی توجهی و خستگی دانش آموزان می شود.

۱۲) کتاب تاریخ معاصر در دانش آموزان ایجاد حس یأس و بد بینی نسبت به گذشته می کند

۱۳) کم رنگ بودن فواید و اهداف اصلی علم تاریخ در کتاب تاریخ در کتاب درسی تاریخ معاصر.

۱۴) پاسخ ندادن کتاب به سؤالات جوانان.

۱۵) شتابزدگی در تدریس به منظور ارائه دادن تمام صفحات و اتمام کتاب که منجر به خستگی و دل زدگی دانش آموزان می شود.

۱۶) متکلم الوحده بودن معلم تاریخ و شنونده بودن صرف دانش آموزان.

۱۷) عدم اطلاع و مطالعه مستمر مطالعه مستمر معلمان از تازه ترین یافته های تاریخی و باستان شناسی و آموزش ندیدن برخی از معلمان تاریخ.

۱۸) بعضاً تدریس درس تاریخ، توسط افراد غیر متخصص صورت می گیرد.

۱۹) کمبود بودجه کافی جهت بازدید علمی تاریخی.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۲۰) کمبود وسایل کمک آموزشی از قبیل اسناد معتبر، مجموعه ها و...

تجزیه و تحلیل و ارائه راه حل های پیشنهادی و اجرای آنها

راه های پیشنهادی برای تدریس درس تاریخ معاصر ایران و اجرای آن با مطالعه اطلاعات جمع آوری شده و تجزیه و تحلیل آنها و هم فکری همکاران، قرار بر آن شد که هر یک از همکاران، روش های نوین تدریس این درس را در کلاس به مرحله اجرا گذارند. برای این که دانش آموزان با اهداف و فواید این درس بهتر آشنا شوند، برای آنان توضیحاتی دادم بسیاری از شاگردان با اهداف و فواید آشنا نبودند و تا حدودی چارچوب اصلی برای دانش آموزان مشخص گردید. برای درک بهتر مطالب درسی و ایجاد انگیزه در آنان، راه کار هایی را انجام دادم.

۱) تهیه جدول توسط دانش آموزان در چارچوب موضوعات تاریخی.

دانش آموزان این جدول ها را با سلیقه خود در نقوش اسلیمی و شکل مهرها و استوانه های خاص پادشاهان طراحی کرده و بدین ترتیب موضوعات درسی در قالب جدول ها طراحی شده، کاربرد عملی پیدا می کرد. این روش برای دانش آموزان تازگی داشت و موجب ذوق و علاقه آنان میشد.

۲) تکمیل نمودار های درسی توسط دانش آموزان.

هدف طرح، آن بود که به مطالب درسی انسجام بخشیده و اوقات بیکاری دانش آموزان با تکمیل این نمودار ها پر شود پس از تکمیل، نمودارهای برگزیده در کلاس نصب گردید.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

دانش آموزان در ساعات تفریح، نمودارها را با علاقه مطالعه می کردند و گاهی اوقات برای تکمیل اطلاعاتشان سؤال می کردند.

۳) از انجام فعالیت های فکری و تحقیقی مثل تهیه مقالات ایران شناسی.

از مدیر آموزشگاه خواستم تابلویی برای مبحث ایران شناسی در اختیار در درس تاریخ قرار دهد. این طرح مورد استقبال ایشان قرار گرفت.

سپس مقالات منتخب ایران شناسی دانش آموزان در زمینه شخصیت ها، آثار و ابنیه باستانی و تاریخی ایران در این تابلو نصب شد. اکثر دانش آموزان با علاقه این مطالب را مطالعه می کردند.

۴) اجرای تأثرهای تاریخی توسط دانش آموزاندر قالب مطالب درسی.

۵) ارائه مجموعه هایی از قبیل آلبوم سکه و اسکناس و اسناد قدیم.

این اقدام باعث جذاب تر شدن محتوای کتاب گردیدو علاقه دانش آموزان را به بحث بیشتر در مورد سکه و ویژگی های آن، اسناد و طور کلی اشیاء و آثار تاریخی برانگیخت.

۶) استفاده از نقشه های تاریخی، عکس ها و تصاویر شخصیت ها، ابنیه ها و اشیاء تاریخی.

۷) استفاده از دستگاه اورهد در نمایش تصاویر.

۸) نمایش فیلم ها و ویدیئو از قبیل قیام میزرا کوچک خان، استفاده از CD و نوارهای کاست مثل صدای مظفرالدین شاه قاجار.

۹) تهیه اسلاید های تاریخی.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۱۰) استفاده از متون کهن و روزنامه های تاریخی.

۱۱) به کاربردن پند های حکمت آمیز، حکایات، لطایف شیرین و طنزهای تاریخی جهت زنده و با روح نمودن کلاس درس.

۱۲) استفاده از کارشناسان و صاحب نظران رشته تاریخ برای تدریس جهت تنوع بیشتر.

۱۳) درک موقعیت دانش آموزان و ایجاد رابطه دوستانه و عاطفی با آنان جهت کوشا بودن دانش آموزان در فعالیت های کلاسی . مصداق شعر:

درس معلم ار بود زمزمه محبتی جمعه به مکتب آورد طفل گریز پای را

۱۴) تشویق و ترغیب دانش آموزان به مطالعه بیشتر، برانگیختن حس کنجکاوی و تلاش محققانه.

۱۵) تشویق دانش آموزان فعال چه به صورت کلامی و چه به صورت مادی.

۱۶) بازدید علمی از نزدیک ترین بنای تاریخی یا موزه ها برای تعمق آموخته های تاریخی.

به کاربردن روش های بالا تغییرات محسوسی در محیط مدرسه ایجادکرد و حتی گاهی اوقات برخی از همکاران نیز بحث های تاریخی در دفتر مدرسه و تحولاتی که در دانش آموزانرخ داده بود صحبت می کردن . احساس می کردم این درس از حال خشک و بی روح بیرونآمده و حتی دانش آموزان خوشحال بودند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

•گردآوری اطلاعات(شواهد ۲)

با توجه به این که شور اشتیاق و رغبت دانش آموزان بیشتر شده بود و همکاران نیز گاهی اوقات بحث های تاریخی می کردند، تغییر و تحول در درس تاریخ معاصر محسوس و عینی بود، اما برای این که تأثیر روشها و سبک های بکار رفته، بهتر مشخص شود، تصمیم گرفتم درباره ی آنچه انجام داده بودم، اطلاعات مطمئن تری جمع آوری نمایم. راه هایی برای مطلع شدن از نتایج کار پیش بینی کردم. از آن جمله:

(۱) مقایسه نمرات دانش آموزان در درس تاریخ معاصر نسبت به قبل از آموزش و بعد از آن.

(۲) نظر خواهی از دانش آموزان، والدین در مورد تأثیر روش جدید آموزش تاریخ و نتایج آن.

۳ (نظر خواهی از استادان و صاحب نظران درباره ی روش های بکار گرفته شده.

(۴) میزان مشارکت و فعالیت دانش آموزاندر کلاس، قبل از آموزش و بعد از آن.

پس از بررسی های به عمل آمده، راهای پیشنهادیمناسب بودند و با استقبال دانش آموزان مواجه شد. ارزشیابی پایانی نوبت دوم، بیانگر این واقعیت بود.

پس از بررسی اطلاعات و نتایج آن و استفاده از نظریات و انتقادهای استادان و صاحب نظران در این طرح، تلاش کردم تا حد ممکن کمی وکاستی های آن را بز طرف نمایم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

● نتایج

با اجرای روش های بالا به نتایج زیر می توان اشاره کرد:

- ۱ - بینش و نگرش دانش آموزان درباره درس تاریخ تغییر کرد.
- ۲ - دانش آموزان اکثراً با شیوه ها و دیدگاه های نوین آشنا شدند.
- ۳ - از سطحی نگری دانش آموزان کاسته شده بود و با بررسی ریشه ها، علل و عوامل و نتایج با دید عمیق تری نسبت به مسائل نگاه ی کردند. در واقع منتقدان تیز بینی شده بودند.
- ۴ - دانش آموزان در کلاس درس فعال شدند.
- ۵ - کلاس ها از حالت خشک و ملال انگیز خارج شد.
- ۶ - انگیزه دانش آموزان به مطالعه و تحقیق منابعی افزایش یافته بود.
- ۷ - پیشرفت تحصیلی در درس تاریخ چشمگیر بود.
- ۸ - تدریس علمی همراه با مطالعه، دبیر تاریخ را از یک نقال ناشی به یک جامعه شناس، مردم شناس و تحلیل گر مورد علاقه جوانان تبدیل نمود.
- ۹ - رسالت دبیر تاریخ سنت شکنی در تدریس تاریخ و ارئه جلوه ها و جنبه های نوین از آموزش است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

نتیجه گیری

نتیجه گیری چنان برای درس تاریخ معاصر در مدارس توجه و اهمیت بیشتری قائل شویم و آن را با شیوه ها و سبک های نوین به دانش آموزان ارائه دهیم. نه تنها موجب علاقه آنان می شویم بلکه در آنان ایجاد انگیزه برای مطالعه بیشتر خواهیم شد که خود باعث خود شناسی، گسترش دید، تصمیم گیری راحت و پیش بینی دقیق تری از آینده خواهد داشت. باید دقت داشته باشیم که نگرش تاریخی دانش آموزان، برگرفته از تفکرات دبیرانشان است. پس بکوشیم با علاقه تدریس کنیم و نوع نگاهمان به تاریخ، علمی، منصفانه و واقع گرایانه باشد. بکوشیم همچون کشور های پیش رفته از وجود شخصیت های فرزانه کشورمان، پیام ها، لطایف، حکمت ها، و آموزه های اخلاقی مان در تدریس تاریخ بهره گیریم. با انتقال تفکرات و نگرش های تاریخی، غرور ملی جوانان مان را تقویت کنیم . مطمئن باشیم با علاقه مند کردن جوانان به تاریخ همراه با غرور، اقتدار، خردمندی و فرزاندگی، آنان را در مقابل طوفان های سهمگین، راست قامت و استوار نگه خواهیم داشت و به آنها پشتوانه ای قوی می بخشیم.

« افتخار » نگاه مثبت و زیبا به تاریخ ایران است. خود را در قید و بند سنت ها نگه نداریم و آموزش تارسخ را سمعی و بصیری کنیم.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط دو هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

منابع و مأخذ

- ۱- باقی ، عمادالدین ، صالحی ، نصرالله ، عباسی ، جواد ، تاریخ ایران (ایران در دوران معاصر) ، شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران ، چاپ اول ، ۱۳۷۸.
- ۲- حائری ، عبدالهادی ، فصلنامه مطالعات تاریخی ، شماره اول و دوم ، تابستان ، ۱۳۷۱.
- ۳- زرین کوب ، عبدالحسین ، تاریخ در ترازو ، امیر کبیر ، ۱۳۷۸.
- ۴- دکتر قاسمی پویا ، اقبال ، راهنمای عملی پژوهش در عمل ، پژوهشکده تعلیم و تربیت ، تهران ، چاپ دوم ، ۱۳۸۱.
- ۵- گروه دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی ، تاریخ معاصر ایران ، شرکت چاپ و نشر کتب درسی ایران ، تهران ، ۱۳۸۰.
- ۶- دکتر متولی حقیقی ، یوسف ، روزگاران (فصلنامه گروه تاریخ سازمان آموزش و پرورش استان خراسان) ، شماره ی ۱۱ ، مشهد ، ۱۳۸۲.
- ۷- مطهری ، مرتضی ، فلسفه تاریخ ، صدرا ، تهران ، چاپ دهم ، ۱۳۷۵.